

ไม้ต้นขนาดเล็ก สูง 16 เมตร เรือนยอดแน่น ลำต้นเล็กเรียวแหลม โคนมีพูพอนเล็ก เปลือกสีน้ำตาลถึงสีน้ำตาลอมเหลือง แตกเป็นแผ่นหนาและเป็นคอร์ก เปลือกในสีแดงช้ำ มียางสีออกเหลืองอยู่บางๆ ใบ ใหญ่ กว้าง 7-11 เซนติเมตร ยาว 16-28 เซนติเมตร รูปไข่กลับถึงรูปไข่กลับขอบขนาน ปลายทู่หรือกลม โคนแคบ เนื้อบาง เติบโตขึ้นบนดินบน แห้งสีเขียวอมสีเทา เส้นกลางใบใหญ่เป็นร่องตื้นด้านบน เส้นใบชัด 12-20 คู่ ท่างเท่ากัน เส้นใบย่อยเป็นชั้นบันไดจาก ก้านใบเล็กยาว 2-3.5 เซนติเมตร ปลายเป็นปีกแคบ กิ่งเป็นสัน 4 สัน ดอกเพศผู้ (ไม่พบในภาคใต้) สีเขียวอ่อนถึงสีออกเหลือง ออกเป็นช่อตั้ง แตกเป็นง่าม มี 8-12 ดอก บนก้านช่อดอกที่ปลายกิ่ง ก้านดอกใหญ่ยาว 3.5-6 เซนติเมตร ตั้งตรง กลีบเลี้ยง 4 กลีบ ยาว 8-10 มิลลิเมตร ไม่เท่ากัน สีเขียวอ่อน รูปกลมโค้ง เนื้อนุ่มขอบบาง กลีบคูดอกกว่า กลีบดอก 4 กลีบ ยาวพอๆ กับกลีบเลี้ยงแต่แคบกว่ารูปขอบขนานแกมรูปไข่กลับ เกสรเพศผู้จำนวนมากอยู่แน่นเป็นก้อนมี 4 มุม ตรงกลางดอกบนก้านสั้น เกสรเพศเมียเป็นหมันไม่ชัดหรือไม่มี ดอกเพศเมีย ยาว 1.5 เซนติเมตร กลมไม่ค่อยเห็นบาน ออกเดี่ยวหรือ 3-7 ดอก อยู่ด้วยกันที่ปลายกิ่ง ก้านดอกหนาเป็นสีเหลี่ยมยาว 2.7-4 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงคล้ายในดอกเพศผู้ กลีบดอกเป็นหลอด มีแฉกสั้นโค้งกลับ 4 แฉก ยาว 3 มิลลิเมตร ไม่ชัดเนื้อบาง เกสรเพศผู้เป็นหมัน 20-30 อัน อยู่เป็น 4 มัด เชื่อมกันเป็นวงแหวนตื้นด้านล่าง รังไข่มี 8-12 ช่อง กลม มียอดเกสรเพศเมียใหญ่ 8-12 แฉก เส้นผ่านศูนย์กลาง 6 มิลลิเมตร ผล ใหญ่ ยาว 8-12 เซนติเมตร ก้านผลใหญ่ยาว 2-4 เซนติเมตร กลมมีร่องตื้น แนวตั้ง 6-8 ร่อง ปลายสองด้านบวม เกือบ สีเขียวเป็นนวล สุกสีส้มอมเหลือง เมล็ดใหญ่ 6-10 รูปไต มีเนื้อชุ่มน้ำ รสเปรี้ยว พบในป่าดิบที่ต่ำ

ข้อมูลอ้างอิง : ไขมอน การ์ดเนอร์ พันดา สิทธิสุนทร กองานดา ชยามฤต, ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.- กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คปท. 2559. 792 หน้า.

ภาพประกอบ : http://www.qpbq.org/webboard/webboard_Detail-1.asp?Board_ID=1893

ไม้ต้น ใหญ่ ผลัดใบ สูงถึง 50 เมตร เรือนยอดแผ่กว้าง ไม่เป็นระเบียบ พุ่มพองใหญ่ สูงถึง 5 เมตร เห็นชัดเมื่อโตเต็มที่ เปลือก สีเทาเงินหรือออกชมพู บาง เรียบและเป็นเงา เป็นวงและปุ่มกลมใหญ่เมื่ออ่อน จะเริ่มหดย่นเมื่อแก่ เปลือกในสีน้ำตาลอมเหลืองอ่อนถึงสีส้มหม่น หนาและอ่อน มีเส้นใยละเอียด ไม่มีน้ำยางหรือน้ำเลี้ยง ใบ เดี่ยว ออกสลับ ออกดอกใกล้ปลายกิ่ง รูปไข่กว้างถึงเกือบกลม หรือขอบขนานแกมรี กว้าง 9-15 เซนติเมตร ยาว 10-20 เซนติเมตร ปลายหู่ หรือแหลมสั้น โคนกลมหรือรูปหัวใจ จักเล็ก 3-5 แฉก ขอบจักซี่ฟันหู่ไม่เป็นระเบียบ ใบอ่อนมีขนคล้ายเส้นไหม ใบแก่ สีเขียวเข้มอ่อน เนื้อบาง มีขนละเอียดโดยเฉพาะบนเส้นใบด้านล่าง เส้นใบ 5(7) เส้นจากโคน ฐานชัดด้านบน เส้นใบย่อยเป็นชั้นบันได เห็นชัดด้านล่าง ก้านใบเล็กยาว 6-12 เซนติเมตร มีข้อต่อชัดที่โคน มีขน มีต่อมคล้ายปุ่ม 8-12 ต่อม ไม่มีหูใบ กิ่งแข็งใหญ่ มีรอยแผลใบชัด ดอก สีส้มเขียว ดอกแยกเพศ ดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่คนละต้น เป็นช่อแน่น ยาว 10-25 เซนติเมตร ดอกแน่นใกล้ปลายกิ่งที่ไม่มีใบ ดอกเพศผู้แตกแขนงแต่ไม่แตกแขนงในดอกเพศเมีย ก้านดอกยาวได้ถึง 1 มิลลิเมตร ไม่มีกลีบดอก ดอกเพศผู้ยาวประมาณ 2.5 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงรูปถ้วย จักเล็ก 4 แฉก บางที่ระหว่างแฉกมีซี่ฟันด้วย เกสรเพศผู้มี 4 อัน ติดบนขอบถ้วยกลีบเลี้ยงตรงข้าม แฉกล้อมรอบจานฐานดอกที่ฝังอยู่ ดอกเพศเมียยาวประมาณ 4 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงรูประฆังหรือลูกช้าง มีแฉกลิ้นเป็นซี่รูปสามเหลี่ยม 4(5) ซี่ รังไข่ใต้วง กลีบมี 1 ช่อง ก้านเกสรเพศเมียมี 4(5) อัน ติดบนขอบถ้วย กลีบเลี้ยงตรงข้าม แฉก ผลกลมหรือรูปคนโท ยาว 0.5 เซนติเมตร สีน้ำตาลอ่อน เป็นสันแคบ 8-10 สัน มีก้านเกสรเพศเมียยาวถึง 2 มิลลิเมตร เปลือกนอกบางแตกเป็นรูละหว่างก้าน เกสรเพศเมีย เมล็ดเล็กจำนวนมากยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร ไม้เด่นในป่าดิบที่ต่ำ พบตามลำธารในป่าผลัดใบ ที่ขึ้นตามโคนเขาหินปูน ช่วงออกดอกและติดผลจะไม่มีใบ

ข้อมูลอ้างอิง: การ์ดเนอร์, ไซมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : ธรินทร์พรต้นคิดส์แอนด์พับลิชชิง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : <http://www.fca16mr.com/webblog/blog.php?id=1113>

ชุมเสียดขาว

Glochidion lutescens Blume

PHYLLANTHACEAE

ลักษณะทั่วไป เป็นพืชชั้นล่าง สามารถสูงได้ถึง 14 เมตร มีเส้นผ่านศูนย์กลางได้ถึง 16 เซนติเมตร มีใบเลี้ยงขนาดเล็ก ใบรูปขนนกสลับกัน ผิวใบเกลี้ยง เส้นผ่านศูนย์กลางดอกประมาณ 3 มิลลิเมตร มีสีเขียวหรือค่อนข้างเหลือง ดอก อยู่เป็นกลุ่มบริเวณซอกใบ ผลยาวประมาณ 5 มิลลิเมตร มีสีขาวอมชมพูถึงแดงเมื่อแตกมีลักษณะเหมือนแคปซูล

พบในระบบนิเวศ ป่าผสมที่ยังไม่ถูกรบกวนในความสูงระดับกลางไปจนถึง 1,700 เมตร พบบ่อยตามข้างถนน หรือป่าละเมาะ มักขึ้นอยู่ในพื้นที่ที่เป็นดินทราย

ข้อมูลอ้างอิง : <http://www.asianplant.net/>

ภาพประกอบ : <https://floraofsingapore.wordpress.com/2010/09/30/glochidion-lutescens/>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้น ขนาดกลาง ไม้ผลัดใบ สูง 20-30 เมตร เรือนยอดมีกิ่งใหญ่แผ่กระจาย กิ่งเล็กจะห้อยลงเล็กน้อย การแตกกิ่งแบบด้านข้างหรือเรียงเวียนไม่ชัด โคนต้นมีพูพอนค้ำยันสูงถึง 3 เมตร เปลือกสีน้ำตาลอมครีมถึงน้ำตาลอมเทา เรียบ มักมีเกล็ดเป็นชิ้นใหญ่ เมื่อหลุดทิ้งรอยแผลเป็นไว้เป็นสีต่างๆ เปลือกในสีชมพูถึงสีน้ำตาลอมเหลือง นุ่มและมีเส้นใย ยอดอ่อนสีน้ำตาลแดง ปกคลุมด้วยขนละเอียดสีส้ม ใบแก่เนื้อบางสีเหลืองหรือส้มอ่อน ใบมักออกกึ่งตรงข้ามกัน ไม่ออกดอกที่ปลาย รูปรีหรือรูปขอบขนาน กว้าง 2.5-6 เซนติเมตร ยาว 6-14 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลม โคนทู่หรือกลม ด้านบนสีเขียวเข้ม เส้นใบหลักสีเหลือง เกลี้ยง หรือมีขนสีส้มกระจาย ด้านล่างบางที่มีตุ่มโปร่งแสง เส้นกลางใบแบน เส้นใบ 9-12 คู่อยู่ติดๆ กัน จมด้านบน โคนและจางหายไปใกล้ขอบใบ ก้านใบยาว 0.5-2 เซนติเมตร เกลี้ยงหรือมีขนเล็กน้อย มักมีต่อม 2 ต่อที่ปลาย ก้านใบหรือที่โคนใบ กิ่งสีน้ำตาลแดง เกลี้ยง มีช่องอากาศเล็กๆ ทั่วไป ดอกสีเหลืองอ่อน สมบูรณ์เพศ ออกเป็นช่อแตกแขนงสั้นๆ ที่ปลายกิ่ง แต่ละดอกไม่มีก้าน กลีบเลี้ยงโคนรูปถ้วยตื้น ปลายเป็นพูกว้าง ประมาณ 2 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 0.5 มิลลิเมตร มักเกลี้ยง เกสรเพศผู้ยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร ก้านชูอับเรณูเกลี้ยง ก้านฐานดอกมีขนแน่น รังไข่ยาวประมาณ 1.5 มิลลิเมตร ก้านเกสรเพศเมียเกลี้ยง ยาว 1.5-2.5 มิลลิเมตร ผลรูปรีหรือรูปกระสุน กว้าง 0.8-1.7 เซนติเมตร ยาว 2-3 เซนติเมตร ปลายมีจะงอยสั้น เป็นสันเล็กน้อย 5 สัน โดยเฉพาะเมื่อแห้ง สีเขียวสดเป็นมัน เมื่อสุกสีออกเหลือง มีจุดจางๆ เกลี้ยงด้านนอก ด้านในแข็งหนาคล้ายแผ่นหนัง ผนังผลชั้นในมี 5 สัน เมื่อตัดขวางเป็นรูปดาว พบทั่วไปตามป่าดิบที่ต่ำ มักใกล้ทะเล

ข้อมูลอ้างอิง: การ์ดเนอร์, ไมออน, ฟินลา, สิทธิสุนทร, กิ่งกานดา, ชยามฤต, ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปพ., 2558, 768 หน้า
ภาพประกอบ : [http://www.cnp.go.th/botany/detail.aspx?wordname=TerminaliaCitrina0\(Gaertn.\)0Roxb.0ex0Fleming](http://www.cnp.go.th/botany/detail.aspx?wordname=TerminaliaCitrina0(Gaertn.)0Roxb.0ex0Fleming)

ไม้ต้นผลัดใบช่วงสั้น สูงถึง 35 เมตร เรือนยอดแผ่กว้าง ลำต้นตรง เมื่อแก่จะมีพูพอน เปลือก สีครีมถึงสีน้ำตาลอมเทา แตกสะเก็ดค่อนข้างเปราะหักง่าย เปลือกในสีเหลือง ใบ ออกสลับหรือเรียงเป็นวงรอบข้อ มักออกเป็นกระจุกที่ปลาย รูปรีกว้างถึงรูปไข่กลับ กว้าง 3-14 เซนติเมตร ยาว 7-23 เซนติเมตร ปลายทู่หรือแหลม โคนแหลม ยอดอ่อนมีขนคล้ายไหมสีสนิม ใบแก่เนื้อคล้ายแผ่นหนัง เกลี้ยงหรือเกือบเกลี้ยง บางทีมีจุดโปร่งแสงจางๆ ใบแก่สีเหลือง เส้นใบด้านข้างมี 6-9 คู่บาง อยู่ห่างกัน เชื่อมกันห่างจากขอบใบ ฐานทั้งสองด้าน เห็นเส้นร่างแหชัด ก้านใบยาว 2.5-6(9) เซนติเมตร เรียวยาว ด้านบนเป็นร่อง มักมีต่อม 2 ต่อม ไม่ค่อยชัดที่ กึ่งกลางก้าน หรือเหนือขึ้นไป ออกดอกเมื่อผลัดใบหรือพร้อมกับใบอ่อน ดอก ขนาดประมาณ 0.5 เซนติเมตร สีเขียวอ่อนหรือสีเหลือง ออกเป็นช่อ คล้ายหางกระรอก เรียว ยาว 5-18 เซนติเมตร ไม่แตกแขนง ห้อยลงตามซอกใบ กลีบเลี้ยงโคนรูปถ้วย ปลายแยกเป็นพู่กว้างรูปสามเหลี่ยมยาวประมาณ 1.5 มิลลิเมตร ปลายโค้งกลับ ด้านหลังมีขนคล้ายไหม แน่น เกสรเพศผู้ยาว 4 มิลลิเมตร ก้านชูอับเรณูเกลี้ยง รังไข่ขนาด 2 มิลลิเมตร ขนคล้ายไหม แน่น ก้านเกสรเพศเมีย ยาว 4 มิลลิเมตร เกลี้ยง ผล กลมถึงรูปไข่หรือรูปลูกแพร์ ขนาด 2-3.5 เซนติเมตร โคนสอบแคบ สีน้ำตาลดำออกเงาสีเงินหรือสีทองแดง มีขนกำมะหยี่แน่น ไม่มีปีก เมื่อแห้งมักมี 5 เส้น ขึ้นเป็นหนังเหนียวหรือแข็ง เมล็ดใหญ่แข็ง พบอยู่ทั่วไปในภาคใต้ในป่าผลัดใบที่ต่ำหรือป่าดิบ มีปลูกในวัดบ้าง แต่มีกลิ่นเหม็นเขียวของดอกเพศผู้และใบขนาดใหญ่ ที่ร่วงทำให้ไม่เหมาะปลูกตามถนน

อ้างอิงการค้นคว้า, โยมน พินดา ลิขสิทธิ์ กองกานดา ขยาฤต ไม่ปรากฏได้ เนม - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปท. 2558. 768 หน้า

ภาพประกอบ: <http://www.asia-medicinalplants.info/terminalia-bellirica-gaertn-roxb/>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

สมัก(แพ)

Syzygium polyanthum (Wight) Walp.

MYRTACEAE

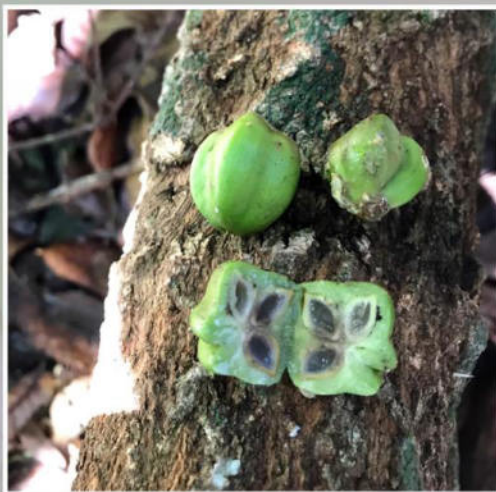
ภาพประกอบ : <https://florafaunaweb.nparks.gov.sg/Special-Pages/plant-detail.aspx?id=3164>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้น ผลัดใบ สูงได้ถึง 25-35 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลางเหนือพุ่มประมาณ 69-90 เซนติเมตร เปลือก สีเทา ถึงสีเทาแกมน้ำตาลเรียบ บางครั้งพบแตกเป็นสะเก็ด เมื่อถูกเปลือกจะพบสีขาวมี จุดแต้มสีส้ม เนื้อไม้สีเหลืองอ่อน แขนงกิ่งมีขนหนานุ่มปกคลุม รูปทรงกระบอก เป็นมุมเมื่อแห้ง กิ่งค่อนข้างเรียบ ผิวสีเทา ใบเรียบคล้ายแผ่นหนังกลับ รูปไข่กลับ ปลายใบแหลมฐานใบรูปลิ้น เส้นใบหลักขนานชัดบริเวณท้องใบ ก้านใบเกือบเกลี้ยง ยาว 15-35 มิลลิเมตร ไม่มีหูใบช่อดอกออกเป็นช่อแน่นด้านล่างของใบ แล้วเติบโตพร้อมกับใบใหม่ หลังจากผลัดใบ ดอก 10-14 ดอก ต่อช่อที่กลีบฐานรองดอกมีขนแข็งสีน้ำตาล ก้านดอกสีน้ำตาลอ่อน ยาวประมาณ 2.5-3 มิลลิเมตร มีขนอ่อนนุ่มปกคลุมทั้งก้านดอก ผล ทรงกลมเกลี้ยง เป็นพู่ลึก 5 พู สีเขียวอ่อน เมื่อแก่สีแดงเข้ม ขนาด 24-28×28-30 มิลลิเมตร ผนังผลหนา 4 มิลลิเมตร พบในป่าดิบ ความสูงตั้งแต่ 740-810 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : www.thaiscience.info/Article%20for%20thaicience/Article/61/10001817.pdf

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ไม้ต้นขนาดใหญ่ เรือนยอดสีน้ำตาลอมแดง เปลือก สีน้ำตาลอมเทา แข็ง เปราะแตกเป็นร่อง เปลือกในมีเส้นใยสีน้ำตาลอมเหลืองหรือน้ำตาลอมแดง ใบ รูปรีถึงรูปไข่ กว้าง 4-6 เซนติเมตร ยาว 8-14 เซนติเมตร ปลายกิ่งเรียวแหลม ยอดอ่อนมีเกล็ด ใบแก่คล้ายหนังบาง ด้านบนเกลี้ยง ด้านล่างมีขนสีน้ำตาลอมเหลืองและเกล็ดเล็กสีครีมหรือมน้ำตาล มักมีตุ่มใบเล็กคล้ายเกล็ดเรียงเป็นแถวตามแนวเส้นกลางใบ โดยเฉพาะในต้นอ่อน เส้นกลางใบนูนด้านล่าง เส้นใบเล็ก 12-15 คู่ โค้ง เส้นใบย่อยเล็กเป็นชั้นบันไดฉาก ก้านใบยาว 1.5 เซนติเมตร มีขนคล้ายเกล็ด ดอก เล็กสีเหลืองอ่อน เป็นช่อเรียวยาวถึง 14 เซนติเมตร ที่ปลายยอดและตามง่ามใบบนๆ ดอก รูปกระสวย กว้าง ถึง 3 มิลลิเมตร ยาวถึง 6 มิลลิเมตร กลีบดอกรูปใบหอกแกมขอบขนาน บิดและร่วงทั้งวง เกสรเพศผู้ประมาณ 15 อัน อับเรณูกลมติดบนก้านชูเรียวแหลม 5 อันนอกยาวเป็น 2 เท่าของ 10 อันใน ปลายอับเรณูมีรยางค์โค้งกลับ ยาวเท่ากับอับเรณู รังไข่เกลี้ยง ก้านเกสรเพศเมียเรียวยาว 2 เท่าของรังไข่ ผล ปีก ยาว 3 ปีก กว้าง 1-1.8 เซนติเมตร ยาว 7-10 เซนติเมตร คล้ายขน มีขนที่โคน อีก 2 ปีกสั้นรูปขอบขนานแคบ กว้าง 0.3 เซนติเมตร ยาว 2-4.5 เซนติเมตร ตัวผล รูปไข่ กว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 1.5 เซนติเมตร ปลายเรียวแหลม ยาว 2 มิลลิเมตร ขนสีอ่อน โคนปีกหุ้มเกินครึ่งผล พบในป่าดิบสูงถึง 700 เมตร ขึ้นตามลำธารจังหวัดสงขลา นราธิวาส

อ้างอิง : การ์ดเนอร์, ชัยอน พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยาฤดี ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปท. 2558. 768 หน้า: ภาพประกอบ

ภาพประกอบ : ภาพใบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพผล : <https://florafaunaweb.nparks.gov.sg/special-pages/plant-detail.aspx?id=3124>

ภาพลำต้น : <https://www.flickr.com/photos/adadiutokla/15821495223>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นเล็ก ไม่ผลัดใบ สูงได้ถึง 15 เมตร เรือนยอดเปิด มักมีลำต้นเดี่ยว หรือกิ่งบิดๆ เบี้ยวๆ มีใบดกใกล้ปลายเปลือก สีนํ้าตาลเทาจน เรียบหรือแตกบ้าง มีช่องหายใจรูนูน เปลือกในสีชมพูเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแดงเมื่อถูกอากาศ มีเส้นใย ใบ ประกอบแบบขนนกปลายคี่ ยาว 30-100 เซนติเมตร มีใบย่อย 7-18 คู่ ติดเกือบตรงข้าม กว้าง 2.5-7 เซนติเมตร ยาว 5-21 เซนติเมตร รูปรีหรือรูปใบหอก ปลายเรียวแหลมหรือแหลม โคนใบสองข้างมักไม่เท่ากัน ขอบใบเรียบ (พบน้อยที่จักซี่ฟันห่างๆ ใกล้ปลาย) เมื่ออ่อนมีขนสีน้ำตาลอมส้มแน่น เมื่อแก่เนื้อใบคล้ายแผ่นหนัง เกือบสีเขียวเข้มเป็นมันด้านบน มีขนเล็กน้อยที่เส้นกลางใบ ด้านล่างสีอ่อนกว่า เกือบหรือมีขน ไม่มีตุ่มใบ เส้นกลางใบเป็นร่องลึกด้านบน เส้นใบ 5-16 คู่ จดกันที่ใกล้ขอบใบ เส้นร่างแหเห็นชัดแบนหรือเป็นร่องด้านบน ก้านใบย่อย 4-10 15-25 มิลลิเมตร ก้านใบที่ปลายบนสุดยาวได้ถึง 30 เซนติเมตร เกือบ ตามกิ่งมักมีรอยแผลเป็นขนาดใหญ่ ไม่มีหูใบ ดอก สีขาวหรือออกชมพู ออกเป็นกลุ่มช่อขนาดใหญ่ยาวได้ถึง 2 เมตร ห้อยลงที่ปลายยอด ไม่มีใบลดรูปอยู่ที่โคนของกิ่งข้างกลีบเลี้ยง 5(6) กลีบ ยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร กลีบด้านนอกมีขนาดเล็กกว่าเล็กน้อย สีเขียวอ่อน ที่ขอบสีม่วงแดง มีขน กลีบดอกด้านนอก 3 กลีบ ยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร รูปไข่ ค่อนข้างนูน เกือบหรือด้านในมีขนเล็กน้อย กลีบด้านใน 2 กลีบ ยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร และจักลึกถึงกึ่งกลางเป็น 2 พูและมีพูตรงกลางเล็ก ขอบเป็นฝอย ก้านเกสรเพศผู้ที่สมบูรณ์ มี 2 อัน ยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร ติดที่โคนของกลีบดอก กลีบเล็ก อับเรณูสีส้ม เกสรเพศผู้ที่เป็นหมัน 3 อัน แคบ ติดที่โคนของกลีบดอกที่มีขนาดใหญ่กว่า รังไข่ยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร สีออกชมพู มีขนแน่น ยอดเกสรเพศเมียสีม่วงอมแดง เกือบ ยาวประมาณ 0.5 มิลลิเมตร ผล ยาว 0.6 เซนติเมตร สีนํ้าตาลแดง เมื่อสุกสีออกดำ เบี้ยว มีสันชัดเจน เมื่ออ่อนมีขน เมื่อแก่เกลี้ยง ผิวมันแข็งเป็นสัน มีเนื้อบางหุ้ม พบกระจายในป่าดิบเดิมและป่าร่วน สูงได้ถึง 800 เมตร ที่จังหวัดระนอง ตรัง พัทลุง เฉพาะ var. *lanceolata* forma *lanceolata* ที่พบในไทยและคาบสมุทรมลายูเซีย

ข้อมูลอ้างอิง: การ์ดเนอร์, โชนอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตถุธรรมชาติอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่ออื่น : จันทะมด ตานาตัวเมีย เมื่อย ลำตวนคง

ไม้พุ่มถึงไม้ต้นขนาดเล็ก สูงได้ถึง 10 เมตร เมื่อยังอายุน้อยต้นมีขนปกคลุม ใบ ก้านใบยาว 3-10 มิลลิเมตร มีขนสั้นนุ่ม ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปรี รูปขอบขนาน หรือรูปไข่แกมขอบขนาน ขนาดกว้าง 1.5-5 เซนติเมตร ยาว 4-15 เมตร โคนใบรูปลิ้น ขอบใบจักฟันเลื่อยเล็กน้อย ปลายใบเรียวแหลมถึงปลายยาวคล้ายหาง ยาว 1.5 เซนติเมตร ผิวใบเรียบเกลี้ยงทั้งสองด้าน เส้นกลางใบมีขนสั้นประปราย เส้นแขนงใบ 4-7(10) คู่ ดอก ช่อดอก มีจำนวนดอกมากได้ถึง 25 ดอก ดอกสีขาว ช่อดอกเพศผู้ ก้านดอกย่อยยาว 1-5 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงรูปไข่ ยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร มีขนสั้นนุ่ม กลีบดอกยาว 0.6-1 มิลลิเมตร ปลายยอดกลม สีส้มเหลือง ช่อดอก เพศเมีย ก้านดอกสั้นกว่าช่อดอกเพศผู้ กลีบเลี้ยงรูปไข่ ขนาดประมาณ 1 มิลลิเมตร มีขนสั้นนุ่ม กลีบดอกรูปรี ขนาด 1.5-2 มิลลิเมตร มีขนรังไข่รูปรี เรียบเกลี้ยง ผล ผลขนาด 5-8 มิลลิเมตร สีเขียวถึงขาว เมื่อแก่เปลี่ยน เป็นสีเหลืองอมส้ม เมล็ดมี 2 หรือ 3 เมล็ด พบตามป่าดิบชื้น ตามริมห้วย ลำธาร หรือที่ระดับความสูงมากกว่า 400 เมตร จากระดับน้ำทะเล

ข้อมูลอ้างอิง : http://biodiversity.forest.go.th/index.php?option=com_dofplant&view=showone&id=1670

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัดกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

